

২০২১ বৰ্ষৰ ব্ৰেকথ্ৰু বঁটা

ড° চয়নিকা বৰুৱা

সহকাৰী অধ্যাপিকা, গণিত বিভাগ, ইউনিভাৰ্ছিটি অব্ ছায়েন্স এণ্ড টেকন'লজী, মেঘালয়

যোৱা ছেপ্টেম্বৰ মাহত ২০২১ বৰ্ষৰ ব্ৰেকথ্ৰু বঁটাসমূহ (Break-through Prize) ঘোষণা কৰা হৈছে। গণিত বিষয়ত এইবাৰ এই বঁটা লাভ কৰা গণিতজ্ঞজন হ'ল মাৰ্টিন হেইৰৰ (Martin Hairer)। বঁটাৰ মূল্য হিচাপে হেইৰৰে প্ৰায় ২২ কোটি টকা লাভ

কৰিব।

মাৰ্টিন হেইৰৰে ২০১৪ চনত ফিল্ড্ছ মেডেলো (Fields Medal) লাভ কৰিছিল। ইম্পিৰিয়েল কলেজ লণ্ডনৰ অধ্যাপক

মাৰ্টিন হেইৰৰ এজন ব্ৰিটিছ-অষ্ট্ৰীয় মূলৰ গণিতজ্ঞ। Stochastic partial differential equations (SPDEs)ৰ ক্ষেত্ৰখনত তেওঁক বিশ্বৰ ভিতৰতে আগশাৰীৰ গণিতজ্ঞৰ আসনত ৰাখিব পাৰি। Study of variants of Hormander's theorem, construction of Lyapunov functions for stochastic systems, the development of a general theory of ergodicity for Non-Markovian systems, the theory of homogenization, the theory of path sampling, the theory of rough paths আদি বিষয়ত নতুন নতুন ধাৰণাৰ সূচনা কৰি গণিতৰ গৱেষণাক এক অনন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰা কাৰণে মাৰ্টিন হেইৰৰক ফাৰ্মা প্ৰাইজ (The Fermat prize), হোৱাইটহেড প্ৰাইজ (Whitehead prize) আদিকে ধৰি আন বহুকেইটা সন্মানেৰেও বিভূষিত কৰা হৈছে। তেওঁ ৰয়েল চ'ছাইটি আৰু আমেৰিকান মেথেমেটিকেল চ'ছাইটিৰো সন্মানীয় সদস্য।

মাৰ্টিন হেইৰৰে এজন গণিতজ্ঞ হোৱাৰ আঁৰত দেউতাকৰ অৱদানৰ কথা এটি সাক্ষাৎকাৰত স্বীকাৰ কৰিছে। কম বয়সতেই অনানুষ্ঠানিকভাৱে দেউতাকে গণিতৰ সৈতে পৰিচয় কৰাইছিল তেওঁক। সাধাৰণতে স্কুলত শিকোৱা নহয় যদিও অৱকলজ সমীকৰণৰ (differential equation) বিষয়ে তেওঁ মাত্ৰ ১২ বছৰ বয়সতে শিকিছিল। দেউতাকে নুবুজা কিবা শিকাই দিলেও কেতিয়াবা কোনো বস্তু কৰিবই লাগিব বুলি হেঁচা দিয়া নাছিল। মাৰ্টিন হেইৰৰৰ সৰুৰে পৰা কম্পিউটাৰ প্ৰগামিঙত ৰাপ আছিল আৰু ভৱিষ্যতে গণিতজ্ঞ হ'ম বুলিও ভবা নাছিল। জেনেভা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা পদাৰ্থবিজ্ঞানত ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লোৱাৰ পাছত তেওঁৰ মন পদাৰ্থবিজ্ঞানৰ পৰা গণিতৰ দিশে সলনি হয়, যিহেতু পৰীক্ষাগাৰৰ কামবোৰ কৰি তেওঁ ভাল পোৱা নাছিল।

কৰি থকা কামৰ স্বীকৃতি হিচাপে এদিন ফিল্ডছ মেডেলৰ দৰে সন্মানীয় বঁটা লাভ কৰিব বুলি কেতিয়াও নভৱা এইজনা গণিতজ্ঞই বঁটা লাভৰ পিছত তেখেতৰ জীৱন সলনি হোৱা নাই বুলি কয়। তেওঁ বছৰি তিনিখন বা চাৰিখন ৰাজহুৱা বক্তৃতা অনুষ্ঠান, সাক্ষাৎকাৰ আদিত অংশগ্ৰহণ কৰে। ব্যক্তিগতভাৱে মাৰ্টিন হেইৰৰ গণিতজ্ঞ জন ভন নইমানৰ (John von Neumann)

গুণমুগ্ধ। নইমানক তেওঁ সৰ্ববিষয়ৰ সৰ্বশেষ গণিতজ্ঞসকলৰ এজন বুলি ক'ব খোজে। গৱেষণাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁক আটাইতকৈ অনুপ্ৰাণিত কৰা অধ্যাপকজন হ'ল তেওঁৰ ডক্টৰেট ডিগ্ৰীৰ তত্ত্বাৱধায়কজন। তেওঁৰ চিন্তাৰ পদ্ধতিয়ে হেইৰৰক আকৰ্ষিত কৰিছিল। তত্ত্বাৱধায়কজনে গাণিতিক প্ৰসংগবোৰ নজনাকৈয়ো গাণিতিক সমস্যাবোৰৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হৈছিল আৰু নতুন সমস্যাবোৰ বুজিবলৈ আৰু সমাধান কৰিবলৈ নতুন গণিত শিকি পেলাব বিচাৰিছিল। কিহে এটা সমস্যা আকৰ্ষণীয় কৰে সেইটো তেওঁ উপলব্ধি কৰাত পাৰ্গত আছিল।

হেইৰৰে গণিতলৈ আগবঢ়োৱা বিভিন্ন অৱদানৰ ভিতৰত regularity structures আৰু নাভিয়ে-ষ্টক্ছ সমীকৰণৰ (Navier-Stokes equation) গৱেষণা-পত্ৰক লৈ গৌৰৱ অনুভৱ কৰে। গৱেষণাৰ কাৰণে বৃত্তি পাবলৈ সকলোৱে সক্ষম নহয়, মাৰ্টিন হে'ৰৰৰ মতে এই কথাটোৱেই আমাৰ গণিতৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰধান সমস্যা। তেওঁৰ মতে বহুতৰ মাজত বৃহৎ অংকৰ পইছা ভগাই দি গৱেষণাৰ ক্ষেত্ৰত কাম কৰাৰ সুযোগ দিলে এই সমস্যাৰ অন্ত পৰিব। আগলুক ২০ বছৰতো গৱেষণা-কৰ্মক লৈ হে'ৰৰ আশাবাদী যে নতুন নতুন সমস্যাক লৈ নতুন ধাৰণাৰে অধিক কাম হৈ থাকিব গণিতৰ এই ক্ষেত্ৰখনত।

এন্ড্ৰু ৱাইলছ আৰু অন্যান্য গণিতজ্ঞৰ সৈতে আদাৰত অৱস্থাত মাৰ্টিন হেইৰৰ